

SMÅKRAFT AS
Postboks 2389, Solheimsviken
5824 BERGEN

Vår dato: 29.08.2025

Vår ref.: 201506360-43 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir forlenget byggefrist til Sandneselva kraftverk i Lavangen kommune, Troms fylke

Vi viser til søknad fra Småkraft AS datert 5.1.2022 om forlenget byggefrist for Sandneselva kraftverk i Lavangen kommune.

Om søknaden

NVE ga konsesjon til Sandneselva kraftverk i vedtak den 30.6.2017. Det følger av vannressursloven § 19 annet ledd og vassdragsreguleringsloven § 15 at det konsesjonsgitte tiltaket må påbegynnes innen fem år fra konsesjonen ble gitt. NVE kan forlenge fristen med inntil fem nye år.

NVE har mottatt følgende søknad fra Småkraft AS:

«Vi viser til vedtak datert 30.06.2017 der Småkraft AS fikk konsesjon til å bygge Sandneselva kraftverk.

Konsesjonæren har i hht Vassdragslova en frist på 5 år fra dato for vedtak til å starte bygging, i motsatt fall faller vedtaket bort. NVE har myndighet til å forlenge denne perioden med 5 år.

Småkraft AS søker herved om en forlengelse på 5 år på fristen til å starte bygging, dvs forlengelse til 30.06.2027. Bakgrunnen for dette er at Småkraft AS ikke har kunnet starte utbyggingen grunnet mangelfullt nett i området, Jfr vannressurslovens §§ 25 og 27.

Det arbeides aktivt for å finne tekniske løsninger sammen med lokale nettselskap og nærliggende kraftverksprosjekter som gir økonomisk løsning til å gjennomføre utbygginger i Lavangen og nabokommunen Gratangen.»

Søknaden om forlenget byggefrist ble sendt NVE innen den opprinnelige fristens utløp.

Høring

Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det er behov for kunngjøring og bred offentlig høring. Søknaden om forlenget byggefrist har vært sendt til Lavangen kommune,

Statsforvalteren i Troms og Finnmark (nå: Statsforvalteren i Troms), Troms og Finnmark fylkeskommune (nå: Troms fylkeskommune) og Gielas reinbeitedistrikt for uttale. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentarer. NVE har mottatt følgende merknader til søknaden om forlenget byggefrist:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark uttaler følgende i brev til NVE den 30.6.2022:

«Statsforvalteren i Troms og Finnmark har vurdert saken, og er ikke kjent med nye forhold av betydning for konsesjonen. Vi har ikke tilføyelser til uttalelse fra Fylkesmannen i Troms datert 6.5.2016.»

Gielas reinbeitedistrikt uttaler følgende i brev til NVE den 17.8.2022:

«Gielas reinbeitedistrikt er imot at det gis utsatt byggefrist for Plasselva og Sandneselva kraftverk i Lavangen kommune. Vi mener at kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt og ikke godt nok utredet i forhold til konsekvensene for reindriften.

Tidligere har Gielas reinbeitedistrikt ikke vært negativ til utbygging av kraftverkene, på grunn av at vi ikke har hatt kunnskap til å forutse de negative virkningene av utbyggingen. Erfaringer fra blant annet Hersjebergelva kraftverk i Gratangen kommune viser at det er mye mer negative konsekvenser for reindriften en forutsett. Distriktet erfarer at unnvikelsen fra kraftverket er større enn vi kunne forutse, samt endring i trekkmonster gjør at beitebruken endres betydelig. Erfaringer viser også at der hvor det allerede er flere tidligere inngrep vil de negative effektene forsterkes ved et nytt inngrep.

Områdene rundt Plasselva og Sandneselva er kalvingsland og tidlig sommerbeiteland, det vil si at simler kalver i området og er særdeles viktige områder tidligsommer på grunn av tidlig grønnvekst som er viktig for en god tilvekst for nyfødte reinkalver.

I området rundt Plasselva og Sandneselva er det allerede flere fritidshytter og andre inngrep, vi frykter ytterlige inngrep i området vil føre til at rein unnviker området noe som vil føre til store negative konsekvenser for reindriften.

På bakgrunn av dette mener vi at det ikke er grunnlag å utsette byggefristen for Plasselva og Sandneselva kraftverk uten at konsekvensene fra kraftverkene og de samlede virkningene av andre inngrep i et kumulativt perspektiv er godt nok utredet.»

Småkraft AS kommenterte de innkomne uttalelsene i brev til NVE den 9.9.2024:

«Småkraft konstaterer at Gielas reinbeitedistrikt er imot at det blir gitt tillatelse til forlenget byggefrist. Reinbeitedistriktet mener at «kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt og ikke godt nok utredet i forhold til konsekvenser utbygging kan ha på reindriften».

Småkraft er klar over konsekvenser for reindriften ved en kraftutbygging. Vi er av den oppfatning at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å kunne gjennomføre en skånsom utbygging og seinere drifte et kraftanlegg på en bærekraftig måte. Småkraft bygger

mange anlegg, også i områder som berører reinbeitedistriktene og har erfaring med ulike utfordringer knyttet til anleggsvirksomhet. Vi er innforstått med ev. anleggstidsrestriksjoner i mai – juni av hensyn til reinkalving og legger opp til god og tett dialog med reindriften både i bygge- og driftsfasen. Vi skal forholde oss til vilkårene i konsesjonen og i ev. vedtak om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap.

Oppsummering:

*Sandneselva kraftverk vil tilføre kraftsystemet ca. **11,2 GWh**, og på denne måten bidra til å oppnå politisk mål om realisering av ny fornybar energi. Vi mener at fordelene ved en utbygging av Sandneselva kraftverk er større enn ulempene. Småkraft eier og har bygd mange kraftverk og har god erfaring med å rydde og revegetere anleggsområder. Vi skal sørge for at alle inngrep i forbindelse med etablering av kraftanlegget ikke blir større enn nødvendig, godt tilpasset til omkringliggende terreng, og at området blir sett i stand etter moderne prinsipper. Vi mener at det er mulig å redusere negative virkninger for reindriften, landskap, biologisk mangfold og opplevelsen av området gjennom god detaljplanlegging, landskapstilpasning og gjennomføring av avbøtende tiltak.*

Vi ber derfor NVE vektlegge de positive virkningene prosjektet vil medføre og ber om at det gis tillatelse til utsatt byggefrist»

NVEs vurdering

Når NVE vurderer om vi skal gi forlenget byggefrist, legger vi kun vekt på forhold som er nye eller endret etter vi ga konsesjon. Vi gjør ikke en samlet vurdering av fordeler og ulemper ved tiltaket, slik vi gjør ved behandling av nye søknader. Hvis ny informasjon viser at forholdene er vesentlig endret, kan NVE sette nye vilkår som kan avbøte ulempene. Vi kan også avslå søknaden om forlenget byggefrist. Det er en høy terskel for å ikke gi forlenget byggefrist. Det følger av både etablert praksis og forarbeidene til vannressursloven og den reviderte vassdragsreguleringsloven.

Blant høringspartene som har fått søknaden om å forlenge byggefristen på høring, er det kun Gielas reinbeitedistrikt som er imot at det gis en forlenget byggefrist. De mener kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt og at konsekvensene ikke er godt nok utredet. De peker spesielt på den samlede belastningen for reindriften og viser til nye erfaringer knyttet til Hesjeberg kraftverk hvor de erfarer at reinen unnviker dette i større grad enn først antatt. Etter deres erfaringer, bidrar tidligere inngrep til å forsterke negative virkninger av ytterligere inngrep. De påpeker at det allerede er flere fritidshytter og andre inngrep i området. De viser også til at områdene ved Sandneselva kraftverk er kalvingsland og tidlig sommerbeiteland.

Småkraft AS skriver i sin kommentar til høringsuttalelsen at de er klar over konsekvensene for reindriften og at de vil tilpasse utbyggingen slik at den skal påvirke reindriften i minst mulig grad.

De påpeker også at de har erfaring med ulike utfordringer knyttet til anleggsvirksomhet og vil følge restriksjonene som er gitt i konsesjonen. Videre vil de ha tett dialog med reindriftsnæringen både i anleggs- og driftsfasen.

NVE kan i vår vurdering av byggefristforlengelser pålegge nye utredninger dersom vi anser at kunnskapsgrunnlaget ikke er tilfredsstillende som følge av nye eller endrede forhold. I forbindelse med den opprinnelige konsesjonsbehandlingen, ble den samlede påvirkningen fra både utbygde og ikke utbygde kraftverk og andre inngrep på halvøya vurdert. Våre vurderinger medførte at tre av kraftverkene fikk konsesjon (Sandneselva, Plasselva og Løvdalselva) mens Belneselva kraftverk fikk avslag. I en samlet vurdering mente NVE at konsekvensene for reindriften kunne avbøtes for de tre som fikk konsesjon, men at den samlede belastningen ville bli for stor om også Belneselva skulle utbygges. Her bør det tilføyes at NVE ikke ga konsesjon til Hesjeberg kraftverk II i 2012, ettersom vi mente det ga for store konsekvenser for reindriften i området. Vi mener den samlede belastningen på reindrift ble godt nok utredet i konsesjonsprosessen. Vi er ikke kjent med at det er bygd eller planlagt ytterligere inngrep som endrer den samlede belastningen.

NVE var kjent med områdets verdi som tidlig sommerbeite og at det er kalvingsland sør for Sandneselva da vi fattet vedtak. De kraftverkene som fikk konsesjon, ble også pålagt anleggsrestriksjoner i byggefasen slik at forstyrrelser i kalvingstida skulle unngås.

I ettertid har Gielas reinbeitedistrikt sett at reinsdyrene unnviker Hesjeberg kraftverk i større grad enn forventet i driftsfasen. Det er både flere viktige områder for reindriften og flere inngrep ved Hesjeberg kraftverk enn ved Sandneselva kraftverk. Etter NVEs vurdering er derfor ikke den nye informasjonen om effekten av driftsfasen til Hesjeberg kraftverk direkte overførbar til Sandneselva kraftverk. Vi har presisert i vårt konsesjonsvedtak fra 2017 at en utbygging skal gjøres på en skånsom måte for å unngå konflikter med reindriften. Vi mener disse vilkårene fortsatt er tilstrekkelige for å avbøte ulempene kraftverket kan medføre i anleggs- og driftsfasen.

NVE har også foretatt søk i Naturbase og Artskart den 27.06.2025. Vi kan ikke se at det foreligger ny informasjon som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist bør avslås.

På bakgrunn av dette kan ikke NVE se det har kommet inn nye eller endrede forhold som tilsier at det er behov for nye utredninger eller at forlenget byggefrist ikke kan gis. Vi mener at konsekvensene for reindriften er tilstrekkelig vurdert i konsesjonsbehandlingen av Sandneselva kraftverk.

NVEs vedtak

NVE forlenger byggefristen for Sandneselva kraftverk med inntil fem år, til 30.6.2027. Vedtaket er fattet i medhold av vannressursloven §§ 27 og 19 annet ledd, samt vassdragsreguleringsloven § 15.

NVE kan ikke se at det er nye eller endrede forhold som tilsier at søknaden om forlenget byggefrist for Sandneselva kraftverk bør avslås.

Merknader til konsesjonsvilkårene

Vilkårene for øvrig er de samme som i tillatelsen av 30.6.2017.

NVE minner om at Småkraft AS må ha gyldig anleggskonsesjon etter energiloven, eventuelt avtale med områdekonsesjonær, for bygging, drift og eierskap av energianlegget. Dersom anleggskonsesjonen ikke lenger er gyldig, må dere søke om ny konsesjon for bygging og drift av det elektriske anlegget i god tid før byggestart.

Mulighet til å klage

Vedtaket kan klages på. Se opplysninger om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Ylva Bencze Rørå
fagleder

Finn Roar Halvorsrud
overingeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

SMÅKRAFT AS

Kopimottakerliste:

LAVANGEN KOMMUNE LOABÁGA SUOHKAN
Gielas reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Troms
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
TROMS FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.